

SŁOWO

WILNO, Sobota 5 maja 1928 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefony: redakcji 243, administracji 228, drukarni 262

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicę 7 zł. Konto czekowe w PKO. Nr 80259. W sprzedaży detalicznej cena pojedynczego N-ru 20 groszy.

Opłata pocztowa niszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń

BARANOWICZE—ul. Szeptyckiego A. Łaszk
BRASŁAW—Księg. T-wa „Lot”.
DUKSZTY—ul. Gen. Berbeckiego W. Surwillo.
GŁĘBOKIE—ul. Zamkowa, W. Włodzimierow
GRÓDNO—Księg. T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ—K. Smarzyński.
IWIENIEC—A. Ossoląg.
KLECK—Sklep „Jedność”.
LIDA—ul. Suwalska 13.
NIEŚWIEŻ—ul. Ratuszowa 1

PRZEDSTAWICIELSTWA

NOWOGRODEK—Kiosk St. Michalskiego.
N-SWIECIANY—ul. Wileńska 28.
OSZMIANA—Spółdz. Księg. Nauczyc.
PINSK—Książnica Polska St. Bednarski.
PO-TAWY—J. Wojtkiewicz—Rynek.
STOLPCE—Księg. T-wa „Ruch”.
SWIECIANY PO W.—Rynek 9.
WILEJKĄ POW.—ul. Mickiewicza 24.
WARSZAWA—T-wa Księg. Kol. „Ruch”.
WÓLKOWYSK—Kiosk B. Golembiowskiego.

Frakcja polska w Sejmie litewskim.

W rozmowie z Tygodnikiem Polskim poseł polski na Sejm p. Jarosław Wilpiszewski omówił ogólną sytuację polskiej frakcji sejmowej na terenie parlamentarnym.

— Dziwilo to zapewne wielu, — że posłowie polscy musieli przetrwać się z lewicy na prawicę. Z jednego ułożenia parlamentarnego do drugiego. Nieraz zarzucano to polskiej frakcji sejmowej, choć przyczyna tego jest bardzo prosta. Sądzi się na ogół, że o przynależności do takiej lub innej kombinacji parlamentarnej powinny decydować przekonania polityczne. Tak jest istotnie na całym świecie, nie może być jednak na Łotwie w odniesieniu do polskiej frakcji sejmowej. Tu poseł polski jest pozbawiony przyjemności kierowania w koniunkturach parlamentarnych swymi osobistymi przekonaniami. Musi on lawirować, aby wszelkie możliwe do zdobycia pozycje wyzyskiwać dla dobra sprawy polskiej celem wyciągnięcia jaknajwięcej korzyści dla mniejszości polskiej na Łotwie.

— Aby scharakteryzować sytuację frakcji polskiej na terenie sejmowym należy także podkreślić, że Polacy są nie tylko mniejszością w większości, lecz także mniejszością w mniejszości. Sytuacja utrudnia fakt, że posłowie innych mniejszości, czy to kierując się patriotyzmem lokalnym czy to z innych powodów, nie mają zrozumienia dla ogólnej idei mniejszościowej, nie dbają o zwycięstwo dalsze, lecz zasadnicze, ale niestety wstępują z innymi mniejszościami wale konkurować o doraźne korzyści. Ponieważ ogólny stan ekonomiczny państwa jest ciężki, konkurencja poszczególnych mniejszości przy rozdziale kredytów odbija się na ogólnych interesach tych mniejszości, gdyż całkowite zaspokojenie potrzeb jednej mniejszości uniemożliwia w ramach sztywnego budżetu zaspokojenie mniejszości drugiej.

Rokowania niemiecko-litewskie

Naogół cisza panuje w prasie o rokowaniach litewsko - niemieckich. Według wiadomości „Elty” obydwie delegacje rokujące obecnie w Berlinie doszły do porozumienia w sprawie pomocy prawniczej i przystąpiły teraz do obrad nad konwencją konsularną. Prócz tego toczą się rokowania o taryfach kolejowych i komunikacji wodnej.

Ze źródeł niemieckich podają, że delegacje porozumiały się w szeregu drobnych spraw, a mają przystąpić w najbliższej przyszłości do omawiania traktatu handlowego. Nie należy sądzić, aby rokowania ukończone zostały w tym tygodniu, mimo, iż trwają one już od 18 kwietnia. Gazy niemieckie są zdania, iż jedynie spodziewać się można, że w tym tygodniu wyjaśni się ostatecznie, czy traktat handlowy niemiecko-litewski może być zawarty w ogóle.

Powrót biskupów kowieńskich z Rzymu

Rząd kowieński w dalszym ciągu zabiega o względy Watykanu i stara się z nim utrzymywać jak najściślejszy kontakt. Niedawna wycieczka biskupów litewskich do Rzymu traktowana była przez opozycyjne dzienniki kowieńskie jako swego rodzaju akt przeciwrządowy, ponieważ duchowieństwo prowadzone na pasku chrześcijańskiej demokracji znajduje się w obozie opozycyjnym. Wbrew temu twierdzeniu w rządowych kołach kowieńskich zapewniają, że najbardziej wpływowi księża i wyżsi duchowni, z rucnem „krykszcziów” się nie solidaryzują, a wycieczka biskupów jest jedynie dalszym wzięciem przyjaźni pomiędzy Watykanem i Litwą. Między innymi pojechał do Rzymu arcybiskup Skwirski, który jest rzekomo stronniakiem obecnego rządu.

Według urzędowej „Elty” biskupi litewscy przyjęli byli przez papieża na dłuższej audjencji. Obecnie powrócili już z Włoch.

Jednocześnie niemal odwołany został z Kowna dotychczasowy przedstawiciel Watykanu monsr. Faidutti, a na jego miejsce mianowany monsr. Bartolomi.

Nuncjusz apostolski nie przyjął delegata Tymczasowego Komitetu Litewskiego w Wilnie.

Jak się dowiadujemy, nuncjusz apostolski w Warszawie nie przyjął delegata Tymczasowego Komitetu Litewskiego, który zawiązał mu cytowaną u nas skargę na ks. Arcybiskupa Metropolity Wileńskiego Jalbrykowskiego. Delegat ten, którego nazwiska nie znamy, usiłował jakoby udzielić nuncjuszowi „dodatkowych wyjaśnień” w sprawie tego memoriału. Wobec

Gabinet francuski nie zgłosił dymisji.

PARYŻ, 4.V. Na ostatnim posiedzeniu francuskiej rady ministrów postanowiono wbrew dotychczasowym zwyczajom, że gabinet Poincaré'go nie przedłożył prezydentowi republiki, przed zgromadzeniem się nowej izby deputowanych, wniosku o dymisję całego rządu. Poincaré konferował w ostatnich dniach z różnymi ministrami, a zwłaszcza z głównym zwycięzcą w wyborach, min. Marinem, przyczem przekonał wszystkich ministrów w gabinecie, że wynik wyborów jest zarazem votum zaufania dla polityki jednolitej narodowej obecnego rządu Francji, tak, że dymisja rządu jest niepotrzebna. Na miejsce min. pracy Fallièresa prawdopodobnie zostanie wybrany do rządu Loucheur, znany przemysłowiec i polityk francuski. Pierwszego czerwca nowy parlament wysłucha deklaracji gabinetu Poincaré'go.

Konferencja prawników w sprawie paktu antywojennego.

LONDYN, 4.V. PAT. Daily Telegraph donosi, że rząd brytyjski zaproponował zwołanie w najbliższym czasie konferencji prawników reprezentujących Stany Zjednoczone, Niemcy, Włochy, Francję i Wielką Brytanię w celu rozpatrzenia z punktu widzenia prawnego propozycji sekretarza stanu Kelloga i min. Brianda w sprawie paktu stawiającego wojnę poza prawem. Dziennik dowiaduje się, że rząd berliński wyraził już zgodę na odbycie takiej konferencji.

Jeszcze jeden komunista węgierski w postrzasku.

WIEDEŃ, 4-V. Pat. Były komisarz ludowy rządu sowieckiego na Węgrzech dr. Jurasek Lukacs został wczoraj aresztowany przez policję wiedeńską pod zarzutem organizowania tajnych związków.

Król szwedzki bawi w Berlinie.

BERLIN, 4.V. Pat. Przybył tu król szwedzki, którego na dworcu powitali członkowie poselstwa szwedzkiego w Berlinie. Król zamieszkał w gmachu poselstwa.

Min. Stresemann wygłosił wielką mowę polityczną.

BERLIN, 4.V. Pat. Minister spraw zagranicznych Stresemann wyjechał wczoraj do Heidelbergu, gdzie w sobotę odbędzie się w tamtejszym uniwersytecie uroczyste wręczenie min. Stresemannowi i ambasadorowi amerykańskiemu w Berlinie Shurnanowi dyplomów doktorskich honoris causa. Stresemann ma wygłosić przy tej sposobności mowę polityczną.

„Tydzień czystości” w Kownie.

KOWNO, 4.V. Pat. W związku ze zbliżającym się jubileuszem niezawisłości państwa litewskiego, w całej Litwie zostanie urządzony „tydzień czystości”, który rozpocznie się 6 maja i będzie trwał do 12 maja. Celem tej imprezy jest doprowadzenie do porządku miast i wsi przed uroczystościami związanymi z jubileuszem.

Strzały do członka Poselstwa Sowieckiego w Warszawie.

WARSZAWA, 4.V. Pat. Dziś o godz. 16-tej min. 15 do przejeżdżającego samochodem ulicą Marszałkowską członka przedstawicielstwa sowieckiego w Polsce p. Lizarewa młody Rosjanin dał 2 strzały rewolwerowe, które lekko zraniły w rękę p. Lizarewa. Sprawca strzałów został aresztowany. Sprawa on wrażenie człowieka nienormalnego.

Szczegóły zamachu.

WARSZAWA, 4-V. PAT. Dziś w godzinach popołudniowych na rogu ulic Marszałkowskiej i Wilczej Rosjanin Jerzy Wojciechowski strzelił dwukrotnie z rewolweru do radcy handlowego poselstwa sowieckiego Lizarewa przedstawiciela handlowego Z. S. S. R. w Warszawie, który jechał samochodem w towarzystwie urzędnika przedstawicielstwa handlowego Djakonowa. Żadna z kul nie ugodziła wyżej wymienionych. Natomiast odłamkami rozbitej szyby samochodowej został urażony w palec lewej ręki i w łewę przedramię p. Lizarew, który natychmiast udał się do lekarza Pogotowia. Według orzeczenia tego lekarza, obrażenia należą do kategorii lekkich.

Wojciechowski, którego natychmiast aresztowano jest Rosjaninem. Przybył bez pozwolenia do Polski i przebywał tu bez paszportu. Badany w komisariacie policji oświadczył Wojciechowski, że działał samostanie nie porozumiewając się z nikim i że popełnił zamach na radcę handlowego nie chcąc dopuścić się zamachu na postać Bogomołowa. Czyn swój popełnił jako protest przeciwko rządowi komunistycznym w Rosji.

Bezpośrednio po zamachu wice-dyrektor protokołu dyplomatycznego p. Andrycz oraz kierownik referatu sowieckiego p. Przesmycki udali się do poselstwa Związku Socjalistycznych Republik Rad, gdzie wyrazili posłowo Bogomołowowi w imieniu rządu ubolewanie z powodu dokonanego zamachu oraz zapewnienie, że władze przeprowadzą surowe śledztwo i że winny zostanie ukarany zgodnie z przepisami prawa.

Obrady komisji konstytucyjnej Izby Poselskiej.

Ustalenie kandydatury do Trybunału Stanu

WARSZAWA, 4.V. PAT. Sejmowa komisja konstytucyjna na posiedzeniu w dniu 4 maja przystąpiła do ustalania kandydatury do Trybunału Stanu. W związku z tem wywijała się dyskusja co do formy załatwienia wyboru kandydatury, ponieważ ilość kandydatów zgłoszonych przekroczyła liczbę miejsc do obsadzenia. Ustalono, że zgodnie z ustawą Trybunał Stanu ma być obsadzony według klucza obowiązującego przy podziale przewodniczących w komisjach. W ten sposób komisja konstytucyjna postanowiła zaproponować Sejmowi wybranie następujących osób na członków Trybunału Stanu: z Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem — Jan Kucharski, Antoni Bogucki, Aleksander Raczynski, Aleksander Lednicki, ze stronnictwa P.P.S. Tadeusz Tomaszewski; z Wyzwoleńców — Wacław Szumański; z Klubu Narodowego — Bolesław Bielawski i z Klubu Ukraińsko-Białoruskiego — Jarosław Olesznicki. Następnie komisja przystąpiła do przydzielania dekrétów Prezydenta Rzeczypospolitej członkom komisji do zreferowania. Wywijała się krótka dyskusja w sprawie traktowania dekrétów Prezydenta Rzeczypospolitej, a mianowicie, czy dopuszczalne jest zatwierdzanie tych dekrétów przez Sejm, czy też dekrety takie, o ile nie będą ogłoszone żadne zmiany, mają być wprost przyjęte do wiadomości. Ponieważ komisja konstytucyjna wraz z komisją prawniczą mają rozstrząsać zasadnicze sprawy uchwał sejmowych, zwłaszcza dotyczących dekrétów, postanowiono, iż postępować w ten sposób, iż każdy dekret przysyłany komisji ma być zreferowany i sprawozdanie o nim ma być przedłożone Sejmowi na plenum.

W wypadku gdy komisja zażąda uchylecia względnie nowelizacji dekretu, winien być wniesiony odpowiedni wniosek na plenum Sejmu. W przeciwnym razie, t. j. gdy komisja nie zażąda uchylecia ani nowelizacji, przewodniczący zawiadamia o tem marszałka Sejmu.

Szczegóły traktatu z Afganistanem.

WARSZAWA, 4.V. PAT. § 3-ci obecnie uregulować sprawę tranzytu, traktatu przyjaźni polsko-afgański, jako jedną z najpilniejszych. Dn. 1 z dn. 3 listopada 1927 r. przewiduje zawarcie umowy handlowej. Ponieważ rokowania handlowe będą musiały być poprzedzone okresem dłuższych prac przygotowawczych, stanowieniem konwencji barcelońskiej rządu polski i afgański postanowili z dn. 20 kwietnia 1921 r. o wolności niezależnie od samego traktatu już tranzytu.

Jednak nieprzyjęcia złożył memoriał nieco zjadliwych w swej tendencji na ręce sekretarza. Naturalnie pisma wymianek o Watykanie, z którym litewskie w Wilnie pomawiają nuncjusza o sprzyjanie Polsce, o jakas suwiazac dobre stosunki, popsute przez per-dyplomacje, nie szczędząc nawet poprzednie rządu.

Wyborcze zwycięstwo Poincaré'go.

Paryż, 1-go maja.

Nie omyliliśmy się w naszych przewidywaniach: p. Poincaré wygrał wybory, wygrał je tak, jak zapowiadaliśmy: przesunięcia w ugrupowaniach partyjnych są niewielkie; ponieważ ilość posłów zwiększona została o 5 proc. przeto, gdyby żadna zmiana w ich wzajemnym stosunku nie zaszła, wszystkie kluby powinnyby wzrosnąć o 5 proc.; w gruncie rzeczy grupy środka wzrosły znacznie więcej, bo o 50 proc.; prawica republikańska wzrosła o 10 proc., kiedy radykalowie socjalni spadli o 10 proc.; socjaliści utracili tylko jeden mandat, ale zważywszy na większą ilość posłów w nowej izbie — cofnęli się.

Oto wyniki głosowania z 22 i 29 kwietnia, zestawione z wyborami z lat 1919 i 1924:

	1919	1924	1928
Skrajna prawica	36	20	15
Prawica republikańska	186	117	127
Chrz.-demokrati	—	14	17
Republikanie lewicy	111	78	106
Lewica radykalna	99	38	55
Radykalowie socjalni	88	139	123
Rep. blikanie socjalni	24	36	47
Socjaliści	68	102	101
Komuniści	—	29	14
Autonomiści alzaccy	—	—	4
Dzicy	14	11	3
Razem	626	584	612

Ostatnia kolumnienka cyfr jest zestawieniem tymczasowym. Choć obliczenie powyższe dokonane zostało przez ministerstwo spraw wewnętrznych, to — zważywszy na swoiste obyczaje partyjne we Francji — dokładnie cyfry będziemy mieli dopiero po zebraniu się izby posłów (1-go czerwca) i ukonstytuowaniu się „grup” czyli klubów parlamentarnych.

Przypomnijmy też sobie przy sposobności co oznaczają nazwy poszczególnych partii francuskich. Na skrajnej prawicy zasiadają nieprzejednani katolicy lub monarchiści kandydujący na własną rękę, bo „Action Française” jako taka żadnych kandydatów tym razem nie postawiła.

Prawica republikańska — to Federacja Republikańska p. Ludwika Marin'a stająca do wyborów w bloku z pojedynkami z ustrojem katolikami i wyłaniająca w izbie grupę zwaną Unją Republikańsko-Demokratyczną.

Chrześcijańscy demokraci — to członkowie Partii Demokratyczno-Ludowej, założonej w roku 1924.

Republikanie lewicy — to członkowie partii zwanej Aljanssem Demokratycznym, stanowiącej centrum obozu republikańskiego; w izbie należą oni do dwóch lub trzech różnych grup; najwybitniejszym przedstawicielem tego odcienia (obok pp. A. Maginot'a, François-Poncet'a i Etienne-Flandin'a) jest sam p. Poincaré.

Lewica radykalna nie jest żadną partią; pod tą etykietą zapisuje się radykałów narodowych chodzących luzem w rodzaju np. Loucheur'a lub Franklin-Bouillon'a.

Radykalowie socjalni — to liczne lewe skrzydło obozu republikańskiego; choć są oni zorganizowani w partię oddawna funkcjonującą, to jednak należy dziś w ich łonie odróżniać dwa odcienie: rządowy czyli „unionistyczny” (p. Edward Herriot), oraz antyrządowy czyli „kartelistyczny” (p. Edward Daladier).

Republikanie socjalni — to znowu żadna partja, a tylko etykieta; są to radykalowie chadzący luzem, którzy (w przeciwieństwie do „lewicy radykalnej”) z latwością z socjalistami głosują; przedstawicielami tego odcienia są pp. Briand i Painlevé.

Socjaliści i komuniści — to jedynie w parlamencie francuskim partje zdyscyplinowane i nawzajem z sobą o dusze robotników walczące.

Nowością w czternastej izbie posłów, będą czterej autonomiści alzaccy, a mianowicie pp. Medard Brogly, Józef Rosse, Kamil Dahlet i dr. Riklin; domagają się autonomii administracyjnej dla Alzacji.

Na czym jednak polega wyborcze zwycięstwo p. Poincaré'go?

Cyfrы wykazują, że stronnictwa rząd popierające wzrosły w sily, a stronnictwa niezdecydowane lub rząd zwalczające — zostały zredukowane. Nawet gdyby ani jeden radykał za rządem nie głosował, to i tak ma p. Poincaré zapewnioną większość 320 głosów. Byłoby to zamało dla dalszego prowadzenia szczęśliwie rozpoczętej polityki finansowej. Wspomnieliśmy jednak wyżej, że radykalowie są podzieleni na dwa odciany. To samo zanotować należy wśród republikan socjalnych. Conajmniej 60 posłów obydwu odcieni zobowiązało się przed wyborcami głosować stale za rządem jednolitej narodowej. Wobec tego p. Poincaré może śmiało liczyć na 380 do 400 głosów wiernej większości rządowej.

Kazimierz Smogorzewski.

Król Amanullah w Bolszewii.

Przebieg podróży króla Amanullah do Moskwy był następujący:

Na dworcu w Mińsku witali Króla przedstawiciele Rządu białoruskiego. Po przemówieniach powitalnych pociąg odjechał w stronę Moskwy.

Pociąg, wiozący Królewską Parę Afgańską, eskortowany od stacji Moskajsk przez eskadry samolotów wojennych, przybył o godz. 11-ej do Moskwy. Na dworcu, przy dźwiękach hymnu afgańskiego i międzynarodowych, powitali Króla Afganistanu pp. Czicerin, Kalinin, Woroszyłow i inni członkowie Rządu. Obecny był także p. poseł Patek w towarzystwie sekretarza poselstwa. Na „dworcu” znajdowała się straż honorowa. Przemówienie powitalne wygłosił p. Kalinin, zaś p. Kofontaj ofiarował Królowej Surji bukiet kwiatów. Król w otoczeniu p. Kalinina i in. członków Rządu przeszedł przed frontem straży honorowej. Następnie kilka pułków sowieckich przeddefilowało uroczystie przed Królem na placu położonym przed dworcem, poczem orszak królewski wsiadł do oczekujących autobusów. Pierwszym wozem odjechał Król w towarzystwie p. Kalinina, w drugim znajdowała się Królowa z p. Kofontaj. Orszak udał się do apartamentów, przygotowanych dla dostojnych gości przez Komisarjat Spraw Zagranicznych. O godz. 14-ej Król odwiedził p. Kalinina, poczem zwiedził mauzoleum Lenina i gmach Sowieta Moskiewskiego. O godz. 1-ej na specjalnej audjencji odbyła się zbiorowa prezentacja szefów misji zagranicznych. Wieczorem przewodniczący Centralnego Komitetu Wykonawczego p. Kalinin wydał przyjęcie na cześć królewskiej pary afgańskiej.

Powitanie Króla Amanullah w Bolszewii jest niezwykle symptomatyczne dla sposobów manewrowania sowieckiej polityki zagranicznej.

Gdzie chodzi o interes wyrażający się przez pozyskanie sobie władcy Afganistanu dla sparaliżowania planów polityki angielskiej na Wschodzie, tam idą przez wszystkie zasady i dyplomacji sowieckiej zresztą gną karki w uprzejmych ułkonach. Król Amanullah jest pierwszym monarchą, który stanął w Rosji po rewolucji i jest pierwszym reprezentantem ustroju monarchicznego, na którego cześć wygrywana jest w Moskwie pieśń oprawców i morderców — Internacjonal. Już podczas drogi nie zapomnieli bolszewicy zaillustrować władcy Afganistanu, że mimo hasel „pacyfistycznych” powszechnego i całkowitego rozbrojenia posiadają wcale niezłą armję, która tam, gdzie propaganda zdziałać nie może, potrafi bagietami zaszczepić głoszone hasła. Ta pozornie nieznaczna na wstępie rewja sił zbrojnych ma dość wymowne znaczenie. Dyplomaci sowieccy i członkowie rządu oraz wyżsi oficerowie czerwonej rewolucyjnej armji pełniący służbę przy wagonie królewskim czuli się chyba trochę nieswojo zwłaszcza, że patrzyli na nich oczy tłumów moskiewskich, którym przez tyle lat pletli najrozmaitsze duby smalone o koronowanych osobach.

„Place de Varsovie” w Paryżu.

W sobotę 5 b. m. odbędzie się Paryżu uroczystość nadania jednemu z placów przy Trocadero od strony Sekwany nazwy „Place de Varsovie”.

Komunikat

Organizacji Zachowawczej Pracy Państwowej.

W dniu 3 Maja w lokalu Związku Ziemian w Wilnie odbyło się zebranie wileńskiego, miejskiego koła Organizacji Zachowawczej Pracy Państwowej. Przewodniczył prezes Hipolit Gieczywicz. Na zebranie zaproszony był poseł i kierownik wileńskiego regionalnego koła posłów i senatorów B. B. W. z R. p. Jan Piłsudski, który uprzednie udzielił zebrającym informacji o charakterze pracy kół regionalnych. Następnie po przemówieniu pos. Mackiewicz'a miała miejsce dyskusja.

5. V. 28.

Propaganda obrony przeciwwązowej.

WARSZAWA, 4.V. PAT. W związku z szeroko zakrojoną akcją obrony przeciwwązowej na polskich kolejowych liniach państwowych, zorganizowaną przez Ministerstwo Komunikacji w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych i Ligą Obrony Powietrznej i Przeciwwązowej, odbyła się w dn. 4 maja r. b. na Dworcu Głównym w Warszawie uroczystość poświęcenia 9-ciu wagonów propagandowych wyposażonych w specjalny sprzęt oraz urządzenia techniczne konieczne do propagandy akcji obrony przeciwwązowej. Wagony te przeznaczone są po jednym dla każdej Dyrekcji Kolejowej. Poświęcenia dokonał ks. biskup połowy Gall, który wygłosił krótkie podniosłe przemówienie o znaczeniu tej akcji dla obrony Państwa i ochrony ludności przed złośliwymi atakami gazów. W uroczystości wzięli udział p. minister Komunikacji Romocki, pp. wice-ministrowie Spraw Wojskowych gen. Konarski i gen. Fabrycy, podsekretarz stanu Ministerstwa Komunikacji p. Czapski, pułk. Sławek, pułk. Prystor, prezes dyrekcji warszawskiej inż. Bieniecki, komisarz rządu na m. st. Warszawę p. Jaroszewicz, dyrektor instytutu badań chemicznych Martynowicz i wielu innych licznie zebranych przedstawicieli władz wojskowych, L.O.P.P. oraz Dyrekcji Kolejowej i prasy.

Zebrani goście zwiedzili później wagony oglądając ich wewnętrzne precyzyjne urządzenia. Wagony wyruszą natychmiast w podróż propagandową po Dyrekcjach.

Zjazd naukowej organizacji pracy

WARSZAWA, 4.V. PAT. Dziś o godz. 11-ej odbyła się w sali Rady Miejskiej przy udziale delegatów zagranicznych i uczestników z całej Polski otwarcie 2-go polskiego zjazdu Naukowej Organizacji Pracy urządzanego pod wysokim protektorem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. dra Ignacego Mościckiego. Na otwarcie przybyli ministrowie Niezabykowski i Staniewicz, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego, wojewoda Twardo, komisarz sądu Jaroszewicz, prezydent miasta Słomiński, wyżsi urzędnicy zainteresowanych ministerstw i t. d.

Rada Obrony Pracy.

WARSZAWA, 4.V. PAT. Dn. 10 b. m. zbiera się poraz pierwszy Rada Obrony Pracy powołana do życia przez rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z września 1927 r. Rada Obrony Pracy jest organem opiniodawczym przy Ministrze Pracy i O. Sp. do spraw związanych z ochroną pracy w ściślejszym znaczeniu tego terminu.

Z Targów Poznańskich.

POZNAN, 4.V. PAT. W dniu dzisiejszym zwiedzili Targi Poznańskie między innymi Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku p. van. Hamel i poseł Stanów Zjednoczonych w Warszawie p. Stetson, dalej przedstawiciele Sowpoltorgu z Moskwy i Warszawy oraz konsul Z.S.S.R. w Gdańsku p. Kalina. Ruch na Targach bardzo ożywiony.

Rkoja polska w wyborach do Reichstagu.

BERLIN, 4-V. PAT. Organ mniejszości polskiej w Niemczech „Dziennik Berliński” ogłasza dziś odezwę wyborczą polsko-katolickiej partji ludowej wzywającą do poparcia kandydatów mniejszości do Reichstagu i sejmu pruskiego. Jednocześnie Dziennik drukuje nadesłaną przez mniejszość duńską we Flonsburgu uchwaloną na wiecu depeszę powitalną do mniejszości polskiej na Śląsku Opolskim.

Po przeglądzie wojsk p. Prezy-

bono? Dziś, zdaje się, nastąpił zwrot.

Główny Głos handlowy z Paris

stanęły. Dowodem tego—manifestacy-
cyne przyjęcie parlamentarzystów
węgierskich w Budapeszcie, gdzie o-
twarcie mówiono o zbrojnej walce z

KRONIKA

SOBOTA
5 Dnia
Pięta pap-
jutro
Jana w ol.

Wschód s. g. 4 m. 21
Zach. s. g. 18 m. 55

Spotrzeżenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B.

z dnia 4 V 1928 r.

Cisnienie średnie w m. 762
Temperatura średnia + 10°C.
Opad za dobę w mm. —
Wiatr przeważający Północny

U w a g i: Północnurno
Minimum za dobę -1-10°C
Maximum za dobę -1-12°C
Tendencja barometryczna spadek ciśnienia.

KOŚCIELNA.

— Budowa kościoła NPNMP. Roboty koło wewnętrznej budowy Kościoła N. P. N. M. P. na Soltaniskach, pomimo ciężkich warunków finansowych — postępują naprzód. Wytyniają się coraz to nowe wykończone prawie już całkowicie części wnętrza kościoła. Można śmiało powiedzieć, że kościół ten będzie prawdziwą ozdobą naszego grodu. Powszechnie jest mniemanie, że w teraźniejszych czasach budowa świątyni jest niemożliwością z powodu ogólnej pauperyzacji ludności, a co za tym idzie i braku środków pieniężnych. A cóż dopiero mówić o naszych Soltaniskach, gdzie bieda goni za biedą, gdzie co chata, to nędza, gdzie każdy odsetek ludności — to świadoci czy niewiadomi zwolennicy komunizmu. Należąca do tejże parafii ludność „Zwierzyńca”, jakkolwiek zamożniejsza, jednak z przyzwyczajenia przeważnie odwiedza kościół św. Jakóba. Cały więc ciężar odbudowy kościoła pada na Soltaniskach, i najbliższe wioski, nawiasem mówiąc również przeważnie biedne. Na to jednak trochę ludzi nie przewidzą. „Opatrzność” ma już zgóry gotowy plan. Oto z tych wszystkich drobnych groszy prawie cudem wylania się powoli wspaniała świątynia. Do realizacji jednak całego kształtu planu budowy jeszcze daleko. Jeszcze długo parafia kociatać będzie musiała do serc ofiarnych.

Niewątpliwie, że względu na doniosłość i szlachetność celu — tych ofiarnych serc w Olszynie naszej nie zabraknie. Komitet budowy kościoła z ks. kan. A. Butkiewiczem na czele zwraca się do wszystkich, komu drogi jest cel wnieśnienia świątyni ku chwale Bożej, z wołaniem, „pomóżcie nam, dajcie kto ile może, najdrobniejszy datkę, czy to pieniędzy, czy w naturze, przyjęty będzie z wdzięcznością”. W dniu 6-go maja „Komitet” organizuje loterię fantową na rzecz budowy kościoła — i odwołuje się do społeczeństwa o poparcie tej imprezy, czy to przez nadanie fantów i pieniędzy, czy też osobiste wzięcie udziału w zabawie. Wszelkie datki przyjmuje kancelaria kościoła NPNMP na Soltaniskach.

URZĘDOWA.

(t) Sztabowy wyjazd p. Wojewody. Pan Wojewoda Raczkiewicz w towarzysztwie Nacz. Kirtikisa wyjechał do Warszawy w sprawach służbowych powierzając zastępstwo Nacz. Wydz. Adm. p. Wł. Dworakowskiemu.

(t) Zmiana lokalu Urzędu Słedczego. Wojewódzki Urząd Słedczy przeniesiony został w dniu wczorajszym do nowego lokalu, a mianowicie przy ul. S-to Jankiej Nr. 3.

Dotychczasowy lokal Urzędu Słedczego obejmie wydział słedczy na m. Wilno. — Dekoracja oficerów KOP. Srebrnym Krzyżem Zasługi. Pan Wojewoda Raczkiewicz w obecności Inspektora Armii Gen. Burhardt-Bukackiego, Biskupa Baudurskiego oraz oficerów K. O. P. dokonał dekoracji Srebrnym Krzyżem Zasługi nadanym przez Prezesa Rady Ministrów za zasługi przy organizacji K. O. P. następujących oficerów K. O. P. 1) Majora Gryllia Florjana, 2) Majora lek. dr. Takanowicza Pelicjana, 3) Kapłana Szt. Gen. Słabickiego Hipolita, 4) Por. Hussa Józefa, 5) Por. Kulesz Władysława.

Bronzowym Krzyżem Zasługi: 1) sierż. Pietrucha Henryka, 2) sierż. Saksakiewicza Józefa za zasługi w służbie granicznej.

— Uroczystość poświęcenia sztandaru. W dniu 3 maja odbyła się uroczystość poświęcenia sztandaru niższych funkcjonariuszów państwowych. Rodzicami chrzestnym sztandaru byli: p. wojewoda Raczkiewicz i p. rektorowa Piętoniowa.

SAMORZĄDOWA.

— Prace drogowe w pow. Wil. Troc. Stosownie do przewidzianego planu, prace drogowe w pow. Wil. Troc. rozpoczyna się w dniu 4 maja. Na celie naprawy i budowy drogi.

Większa część preliniowanej sumy przeznaczono na naprawę dróg w powiecie. W roku bieżącym pobudowane będą mosty: na rzecze Halince w pobliżu wsi Taraszyński gm. Solecznickiej na drodze Wilno — Porudomino — Gudek; na rz. Tawianach koło wsi Tarwy gm. Mickunskiej; na rz. Nacza koło wsi Tarwy gm. koniawskiej na drodze wiodącej do Marcinków oraz cały szereg mostów mniejszych na drodze Wilno Rudziszki — Ejszyski.

Z tych też funduszy będą zakończone prace przy zaburkowaniu m. czek Wornian i Olszynie oraz wybrukowane będą Gierwiaty.

Ogółem w roku bieżącym prace brukarskie będą dokonane na 14-tu drogach w 10 gminach na przestrzeni 7 km.

Akcia nabywania i gromadzenia materiałów, potrzebnych do zamierzonej roboty już jest na ukończeniu i niebawem rozpoczeta zostanie budowa.

WOJSKOWA.

— Zwiedzanie Uniwersytetu przez rodziny wojskowych. Sekcja kulturalno-oświatowa Rodziny Wojskowej zawiadamia, że w niedzielę 6 b. m. o godz. 11-tej przed południem będzie zwiedzanie Uniwersytetu S. B. pod łaskawym przewodnictwem prof. Ruszczyka dla rodzin wojskowych. Zbiórka o godz. 10.45 przy pierwszym wejściu do gmachu Uniw. od placu Napoleona.

MIĘSKA.

— O uporządkowanie ulicy Zakretowej. Mieszkańcy ulicy Zakretowej domagają się jaknajwcześniejszego dokonania zaburkowania i oświetlenia pomniejszej ulicy od Uniwersytetu do parku Zakretowego, słusznie wskazując na to, że piasek i kurz z tej części ulicy zanieczyszcza nie tylko część zaburkowaną ale i całą dzielnicę oraz przyległy park. Poza tym brak oświetlenia umożliwia urządzanie kryjówek i napadów różnym opryskom (jak to niedawno zdarzyło się z mecenasem N.), odstrasza publiczność od korzystania z

przebiegającego parku Zakretowego, który po objęciu przez władze Uniwersyteckie został znacznie uporządkowany i ma znaczenie dla Wilna nie tylko jako ozdoba miasta, ale i punkt zdrowotny, położony na wzgórzu z idealnym balneicznym powietrzem. Co na to Magistrat?

KOLEJOWA.

— W sprawie zwalniania przewlekłych chorych pracowników. Stosownie do wyjaśnienia Min. Komunikacji, pracownicy nieetatowi, zwalniani ze służby z powodu przekroczenia maksymalnego okresu choroby, gdyż długotrwałą chorobę należy uważać za identyczną z pojęciem „fizycznej lub umysłowej” niezdolności pracownika do pełnienia obowiązków służbowych.

Mając na uwadze, że wypadki zwalniania pracowników z tych powodów będą zachodziły dość często i przeważnie przy tym czasowej niezdolności do pracy, Ministerstwo poleciło, aby zwalniani, jako tymczasowo niezdolnych do pracy, poddawano po upływie jednego roku ponownemu oglądzinom lekarskim w celu stwierdzenia, czy emeryt nie odzyskał zdrowia. Oględzin te należy w razie potrzeby powtarzać aż do czasu ostatecznego wyjaśnienia stanu zdrowia pracownika.

Wrazie odzyskania przez pracownika zdolności do pracy należy go powołać z powrotem do służby czynnej.

AKADEMICKA.

Promocja. W sobotę, dnia 5 maja r. b. o godz. 1-ej po poł. odbędzie się w Auli Kolumnowej Uniwersytetu promocja na doktora wreszunków lekarskich p. Stanisława Markiewicza. Wstęp wolny.

KOMUNIKATY.

— Zjazd koleżeńskich. Jutro t. j. w niedzielę 6 maja r. b. odbędzie się piąty kolejny zjazd koleżeńskich Polaków, którzy ukończyli lub opuszczili do r. 1905 gimnazja I, II i szkołę realną w Wilnie, według następującego porządku: 1) o g. 10 r. Msza św. w kościele św. Jana; 2) g. 10 i pół zbiórka na podwórzu uniwersyteckim; 3) godz. 7-ej wiecz. zebranie koleżeńskie w górnej sali restauracji „Zacisze” przy ul. Ad. Mickiewicza 25.

— Ligi katolickiej. Dnia 29 kwietnia powstały Tymczasowe Rady Parafialne Ligi Kat. i wyłonili Zarządy w parafiach św. Jankiej i Nepok. Początek na Soltaniskach.

— Z T-wa Przyjaciół Nauk. W sobotę dn. 5 maja, o godzinie 7 wieczór odbędzie się w Sali Dziekan Sztuki spotkanie naukowe Wydziału i Tow. Przyjaciół Nauk.

Na porządku referaty: 1) Prof. Otrębski J. O pochodzeniu wyrazu „tydzień”; 2) Dr. Cywiński St. O autobiografii, kopii i wydaniach poematu Słowackiego „Samuel Zborowski”. Wstęp wolny dla członków i gości wprowadzonych.

— III Polski zjazd Stomatologiczny w Krakowie. Komitet zjazdu przypomina, że III Polski zjazd Stomatologiczny w Krakowie odbędzie się w maju r. b. od dnia 27 do 29-go włącznie.

Do przyjazdu na ów zjazd Komitet miejscowy gorąco zachęca.

O szczegółach wyjazdu, oraz szczegółowym programie zjazdu dowiedzieć się można do dnia 10-go maja Wilno, Wileńska 26.

— Staraniem Koła naukowców przyrody i geografii szkół polskich m. Wilna odbędzie się w niedzielę dnia 6 maja r. b. wycieczka naukowców na Zwierzyniec do nadawczej radiostacji.

Zbiórka w Pracowni Przyrodniczej (róg Zawalnej i M. Pohulanki, wejście od M. Pohulanki) punktualnie o godz. 11.

Przed wyruszeniem na Zwierzyniec dyr. A. Dmochowski zademonstruje z doświadczeniami nową dużą cewkę Rumkora i udeili szeregu wyjaśnień o urządzeniu radiostacji nadawczej.

Jednocześnie odbędą się wybory delegata Koła na zjazd geograficzny we Lwowie. Zebranie Stow. Młod. Akad. „Odrodzenie”. W niedzielę dnia 6 maja r. b. o godz. 10 i pół rano odbędzie się zebranie członków Stowarzyszenia połączone z wycieczką do Zakretu. Zbiórka w mieszkaniu kol. J. Jachimowiczówny, przy ul. Konarskiego 39 m. 1. Na porządku dziennym: 1) Sprawozdanie ze zjazdu Rady Naczelnej senjoratu „Odrodzenia”; 2) Referat „Odrodzenie” wobec uniwersytetów ludowych” — wygłosi kol. J. Jachimowiczówna; 3) Dyskusja; 5) Sprawy bieżące. Między in. szczegółniejsze omówienie zjazdu plenum Komitetu wykonawczego Stow. Młod. Ak. „Odrodzenie” jaki odbędzie się w dniach 12 i 13 maja r. b. we Lwowie.

— Pożądaną jest rzecz, by członkowie wszyscy mogli być obecni na wspólnej mszy św. w kościele N. Serca Jezusowego (ul. Archangielska) o godz. 9 i pół rano. Obecność członków na zebraniu obojętowa, wprowadzeni przez członków b. mile widziani.

Odczyt ks. Puciaty. W sobotę 5 V. w Seminarium Historycznym (Zamkowa 2) o godz. 7 wiecz. odbędzie się posiedzenie Wydziału III TPN, na którym ks. prof. L. Puciaty wygłosi odczyt pt. „Z badań nad teologią i filozofią św. Anzelmą z Canterbury”.

— Zarząd Związku Elektromontażu Chrzescijan m. Wilna, zalegalizowany przez ośrodek władze, zwoluje wszystkich elektromontażu chrześcijan oraz zwolnienie elektrotechniki na Walne Zebranie, które odbędzie się w dniu 14. V. 28 r. o godz. 5 w. w lokalu przy ul. Wielkiej 34, w celu poinformowania o przebiegu spraw Związku i omówienia dalszych prac. Punktualne stawienie członków na posiedzeniu gwarantuje się.

— Zarząd Sekcji Wileńskiej Akademickiego Związku Sportowego w Wilnie zawiadamia, iż dn. 7 maja r. b. o godz. 8-ej w lokalu AZS (Baksta 11) odbędzie się Walne Zgromadzenie Sekcji.

NADESLANE.

— Ostatni sukces „Oazy”. Zdobyty ostatnio przez dyrektora „Oazy” (Baksta 2) zespół artystów kabaretowych zjednał sobie przebiegome powodzenie i wytrzymuje konkurencję z największymi przedsiębiorstwami tego rodzaju w stolicy.

Clou wczoraj za popisy salonowego humorysty-piosenkarza p. M. Ordona oraz p. Hanki Zukiewiczówny, która swymi kulekami aktualnymi pobudza słuch do ciągłych wybuchów śmiechu.

Efektowne tańce charakterystyczne w wykonaniu p. Dobrowolskiej, cieszą się niezwykłym powodzeniem, zaś p. Garina w najnowszym repertuarze budzi, jak zwykle, entuzjazm. Rozbawieni goście nie chcą wypuścić ze sceny swej ulubienicy.

Obfity program uzupełnia swym czarującym głosem śpiewaczka p. Kwiatkowska.

TEATRY I MUZYKA.

— Reduta na Pohulance. Ostatnie przedstawienie przed objazdem letnim. „Wasy i Peruka”.

Wczorajszy obchód uroczysty w Wilnie.

Budzący się pogodny, choć chłodny ranek czwartkowy znalazł całe miasto w szatach odświętnych: domy przyozdobione flagami o barwach narodowych oraz girlandami zieleni, balkony i okna ustrojone dywanami, kwiatami i obrazami z emblematami państwowymi lub popiersiami — o sobistości zasłużonych państwowości.

Od samego rana ruch na ulicach niezwykle ożywiony. Na plac Katedralny ściągają zewsząd już zgrupowane organizacje, każda ze swym sztandarem.

W pewnym momencie do świątyni kompania honorowa wprowadza sztandary wojskowe z całego garnizonu. Zająmą one pierwsze miejsce poza prezbiterium.

W samem prezbiterium, na ustawionych ławach zasiadają dostojnicy państwowi z wojewodą p. Wład. Raczkiewiczem na czele, jenerałica i wyżsi oficerowie z inspektorem armii gen. Burhardt-Bukackim. Środek nawy wypełniają przedstawiciele wszystkich instytucji państwowych, komunalnych i prywatnych, delegacje korpusu oficerskiego i podoficerskiego oraz elita towarzystwa wileńskiego.

Nawy boczne zajęte zostają szczerze przez wierznych.

O godz. 10 m. 15, w rzeszcie oświetlonym kościele przed wielkim ołtarz wychodzi w asyście duchowieństwa J.E. ks. biskup Kazimierz Michalkiewicz. Zaczyna się solenne nabożeństwo z towarzyszeniem nastrojonych organów i podniosłego pienia.

Po ukończeniu nabożeństwa, na przedpionii zarezerwowany wolny plac przed gmachem Banku Polskiego przybywa p. wojewoda z przedstawicielami władz państwowych, wojskowych i samorządowych i po chwili przy dźwiękach zmieniających się wciąż orkiestr przeciąga kzdłuż Mickiewicza, w stronę Zwierzynca, defiladę.

W czasie uroczystości nad miastem defilowały aeroplany wojskowe z parku ludzkiego, wykonyując efektowne popisy.

Nabożeństwa we wszystkich świątyniach.

We czartek 3 maja, jako w dniu święta państwowego odprawione zostały w Wilnie uroczyste nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań. W soborze prawosławnym Św. Ducha nabożeństwo celebrował Arcybiskup Teodozjusz, który po skończonych modłach złożył na ręce obecnego w świątyni przedstawiciela Pana Wojewody powinszowania z okazji święta. Również złożył życzenia Przedstawiciel Wileńskiego T-wa Rosyjskiego p. Sawkow w imieniu Towarzystwa, z prośbą o zakomunikowanie ich Panu Wojewodzie.

Imprezy sportowe w dniu 3 maja.

Zwyczajem utartym w dniu 3 maja jako w dniu Święta Narodowego zorganizowano szereg imprez sportowych. We wszystkich kracach miasta dało się zauważyć tłumy ciągnące na place i boiska.

Boks.

Największą imprezą były niewątpliwie zawody bokserskie zorganizowane przez ośrodek W.F. w ogrodzie Bernardyńskim. Na ringu spotkali się zawodnicy wagi: piórkowej, „koguciej”, lekkiej i pół-średniej.

Spotkanie Markowicza (AZS) ze Starkiewiczem (RKS) przyniosło zwycięstwo pierwszemu. Strzelec Michałowski uległ członkowi Sokola z Grodna Kiejko. Czas zwycięzcy 50 minut. Trzecim był Maciejewicz w 52,5 minut.

Wyścig szosowy kolarzy. Wyścig szosowy cyklistów na szosie Wilno — Niemenczyn (20 km.) zgrupował na starcie zaledwie pięć osób. Dotychczasowy mistrz Wilna Kalinowski uległ członkowi Sokola z Grodna Kiejko. Czas zwycięzcy 50 minut. Trzecim był Maciejewicz w 52,5 minut.

Rewja wioślarska. Rewja wioślarska z powodu złej stosunkowo pogody nie ściągnęła na brzeg Wilni tłumów. W rewji wzięło udział dwadzieścia łodzi reprezentujących wszystkie lokalne kluby, a więc: Wil. T-wo Wioślarskie, Pogoni, 3 p. Sap. i AZS.

Bieg sztafetowy Wil. o N. Wilejską. Bieg sztafetowy na trasie Wilno — N. Wilejską — Wilno (przebieg 18 km.) wygrała drużyna 3 p. Sap. bijąc w czasie 60 m. 50 sek. drużyny Strzelca i Pogoni.

Szczegółowe sprawozdanie z przebiegu gier sportowych (koszykówka, siatkówka) oraz z okólnego marszu harcerskiego podamy w następnym numerze.

Dziś o godz. 20.30, poraz trzeci, komedia „Wasy i Peruka”.

— Ostatnia popołudniówka Reduty w Wilnie. W niedzielę, o godz. 15.30 po cenach znizowanych, ostatnia popołudniówka powieści scenicznej J. Żuławskiego „Eros i Psyche”.

— Teatr Polski (sala „Lutnia”). Dziś po raz drugi, ostatnia nowość teatrów paraskich, świetna, pełna, aktualnych powieści i sytuacji komedia Roberta de Flersa i Franciszka de Croisseta „Nowi Panowie” („Les Nouveaux Messieurs”). Komedia ta jest odbiciem w karykaturze współczesnego życia politycznego we Francji, tak niezmiennie przypominającego naszą współczesność, co wszystko razem daje rekojmie spędzenia niezmiernie wesołego i miłego wieczoru w Teatrze Polskim.

Chór Ukraiński w Wilnie. 7-go maja odbędzie się 2 gościnne koncerty w sali Klubu Handl.-Przemysłowego słynnego chóru Ukraińskiego pod batutą Dymitra Kotka.

Zaczarowana królewna — baśń sceniczna w 5-ciu aktach Or-ta urocznawiona 7-ma tańcami i śpiewem — dzisiaj dn. 5-go bm. o godz. 3 m. 30 pp. w teatrze „Reduta” na Pohulance — na rzecz schroniska im. K. Zubowicza.

— Przedstawienie harcerskie. W niedzielę dn. 6 maja r. b. o godz. 12 odbędzie się w Sali Miejskiej przedstawienie dla młodzieży wileńskiego żeńskiego hufca harcerskiego: „Harcerskie powitanie wiosny”.

Dochód przeznaczony na obozy harc. wil. drużyn żeńskich. Ceny biletów: na parter po 1 zł. i po 80 gr., na balkon po 40 gr.

RADJO — WILNO.

Sobota dn. 5 kwietnia 1928 r. 15.20—16.00: Transmisja z Warszawy. Sprawa polska podczas wojny światowej. Odczyt z tytułu „Historia” z cyklu wykładow dla maturzystów szkół średnich wygłosi prof. Włodzimierz Dzwonkowski.

16.00—16.15: Chwilka literacka. 16.15—16.20: Komunikat Tow. Rolniczego. 16.30—16.55: „O ochronie przyrody” odczyt wygłosi prof. USB. dr. Mieczysław Limanowski.

S. P.
Stanisław Sienkiewicz
po długich i ciężkich cierpieniach opatrzoney Św. Sakramentami zmarł dnia 3 maja 1928 r. w wieku lat 76.
Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Antokolskiej 40, do kościoła Św. Piotra i Pawła, odbyła się dn. 4 maja b. r. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w sobotę 5 maja o g. 9 rano, po czym nastąpi pogrzeb na cmentarzu Św. Piotra i Pawła na Antokolu.
O czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych
żona, syn, córki, synowa, zięćciowie i wnuk.

Zarządowi i Personelowi Kliniki Chirurgicznej U. S. B., a w szczególności Panu Doktorowi Małafiejewowi za troskliwą opieką w czasie choroby **S. P. STANISŁAWA OŚWIECIMSKIEGO**, Wieleb-nemu Księdzu Kapelanowi Żywickiemu za oddanie ostatniej posługi i życzliwość w tak bolesnej chwili, przyjaciółom i znajomym zmarłego za okazane współczucie składają serdeczne „Bóg zapłać!”
Żona, syn, rodzina.

45-ty dzień procesu „Hramady”

Manifestacja posłów komunistycznych.

Najjaskrawszym momentem dnia było demonstracyjne wystąpienie posłów komunistycznych, przybyłych specjalnie z Warszawy. Od samego rana na pierwszej ławie publiczności zasiadło pięciu panów, w nowiutkich paltach. Panowie ci przysłuchiwali się spokojnie obradom, a kiedy przewodniczący ogłosił przerwę, siedzący z brzegu (jak się potem okazało znany powszechnie poseł komunisty Warszawski) podniósł się szybko i zwracając się do oskarżonych krzyknął po rosyjsku: „pozdrowienie Hromadzie” od robotników komunistycznych. Jestem delegatem frakcji komunistycznej Sejmu polskiego w Warszawie.”

Okrzyk ten wywołał zrozumiałą konsternację. Przewodniczący zarządu wyprowadzenie demonstrantów. Komendant konwoju asp. Antonowicz dał hasło alarmu. Na salę wbiegają policjanci i

okrażają oskarżonych. W trakcie tego drugiego demonstrant (poseł Bittner komunisty łódzki) woła po polsku: „czść Hromadzie od robotników łódzkich”. Policja zabiera się energicznie do usuwania posłów, a wówczas trzeci poseł (Walnicki sielrob — lewica ukraińska) krzyczy na cały głos, po ukraińsku: „czść Hromadzie od robotników ukraińskich”.

Policja odprowadza demonstrantów do pokoju dyżurnego oficera policji gdzie wyjaśnia się, że demonstrantami są posłowie komunistyczni: Warski, Bittner, Walnicki, Rosiak i Gawron.

Po wylegitymowaniu i sporządzeniu odpowiedniego protokołu posłowie odprowadzeni zostają do drzwi wejściowych, gdzie odzyskują „swobodę”. Na tem, kończy się incydent. Demonstranci ci przybyli jednocześnie z korespondentami Tass'u i Izwestii.

Przewód sądowy dobiega ku końcowi.

Po wznowieniu przewodu sądowego, przewodniczący zadaje pytanie stronom, czem chcą uzupełnić przewód.

Prokurator Kałapski prosi Sąd o zezwolenie zadania kilku oskarżonym pytań dodatkowych. Sąd zezwala.

Prok. Oskarżony Miśkiewicz, po pierwszym aresztowaniu i zwolnieniu czy byliście w Wilnie celem zameldowania o tem w Centr. Sekretariacie? Miśkiewicz. Byłem w Wilnie w sprawach osobistych, zachodziłem do Centr. Sekr., a następnie po powrocie do Miru zostałem ponownie aresztowany.

Prok. Oskarżony Szkodicz, czy zbierałście składki na więźniów politycznych? Szkodicz. Zbierałem tylko podpisy. Był wypadek, kiedy pewna kobieta chciała wręczyć mnie na ten cel 100 złotych.

Prok. Osk. Jakubczyk po aresztowaniu, transportowany do Wilna przez policję zbiegł, a następnie został ponownie złapany?

Jakubczyk. Jestem koszykarzem. Miałem przygotowany materiał, nie chciałem by mi zginął. Uciekłem, a następnie sam oddałem się w ręce policji.

Oskarżeni Kulina-Kalinowski, Zdanuk, Krupica i Marmysz stwierdzają na zapytanie p. prokuratora, że byli w Rosji Sowieckiej.

Prok. Czy Osk. Giedla ukończył w Warszawie VI klasowe gimnazjum polskie i czy był karany za kradzież? (art. 581 kara 3 miesiące).

Giedla nie neguje. Prok. Kałapski prosi Sąd o zezwolenie powoływania się na dowody rzeczowe i protokoły oględzin oraz na inne sprawy dołączone do niniejszej. Prosi też o stwierdzenie, że deklaracja członkowska Nr. 4081 podpisana jest przez Iłjaszewicza (siedzi w więzieniu) jako poręczyciela.

Prok. Rauze zadaje pytanie osk. Nowakowskiemu czy był on karany za kradzież. Nowakowski neguje początkowo, jednak wyjaśnia się, że ten „ideowiec” otrzymał 3 miesiące w myśl art. 581.

Prok. Czy Osk. Okinicz mieszkał w N.W. ogrodzie? Okinicz. Od dzieciństwa do 1918 roku mieszkałem w Nowogrodzie.

Prok. A czy w okresie rewolucji rosyjskiej nie był pan prezesem C.I.K.? Mec. Honigwill nie czekając na odpowiedź oskarżonego wstaje i po uzyskaniu głosu mówi: stwierdzam, że kiedy jeden ze świadków, zdaje w myśl art. 581.

Prok. Czy Osk. Okinicz mieszkał w N.W. ogrodzie? Okinicz. Od dzieciństwa do 1918 roku mieszkałem w Nowogrodzie.

Prok. A czy w okresie rewolucji rosyjskiej nie był pan prezesem C.I.K.? Mec. Honigwill nie czekając na odpowiedź oskarżonego wstaje i po uzyskaniu głosu mówi: stwierdzam, że kiedy jeden ze świadków, zdaje w myśl art. 581.

Bolszewickie pismo w Wilnie?

Dowiadujemy się, że przybył do Wilna z Warszawy przedstawiciel bolszewickiego „Gos-Izdawstwa”, niejaki p. S. Przedstawiciel sowieckich wy-dawnictw ma zamiar założyć w Wilnie gazetę w języku rosyjskim.

Według krążących pogłosek p. S. poszukuje już drukarni i umawia wadliwego stanu toru kolejowego w czwartek o godz. 1 m. 30 na odcinku Druja — Rymaszyn wykołcił się pociąg, co spowodowało przewrócenie się jednego wagonu osobowego.

Katastrofa pociągu zabrała z sobą 6 ofiar, które na szczęście odniosły lżejsze uszkodzenia ciała.

Po przyprowadzeniu toru do porządku

— Wikiewiczowa dla kobiety chorej z trójgiem dzieci zł. 10.
— Romek dla najbiedniejszych zł. 1.

Ofiary.

Odczyt prof. Chodnickiego.

Na posiedzeniu Wileńskiego Odczytu Pol. T-wa Histor. w dn. 29 kwietnia b. r. prof. Chodnicki wygłosił odczyt p. t. „Problematyka syntezy w historii a indywidualność historyka” — następującej treści:

Zachodzi pytanie, w jaki sposób historyk powinien pojmować fakty historyczne, czy przedstawiać zjawiska jednostkowe czy też ustalać prawidłowe szeregi zjawisk, a [nawet] formułować prawa dziejowe. Z tem zadaniem zagadnieniem wiąże się inne. Zagadnienie wartości naukowej faktu indywidualnego z jednej, a syntetycznej z drugiej strony oraz kwestia wyboru tematu przez historyka. Wśród filozofów i historyków panuje znaczna rozbieżność poglądów na powyższe zagadnienia, m. i. powstaje tendencja do stworzenia hierarchii zjawisk historycznych w ten sposób, iżby tylko z pewnego punktu traktowana historia posiadała wartość naukową. W postawieniu kwestii tkwi pewne nieporozumienie. Jednostkowe lub syntetyczne ujmowanie faktów zależy w znacznej mierze od wyboru tematu: niepodobna np. wprowadzać momentu indywidualnego do pierwotnych dziejów społeczeństwa, nie da się traktować pod kątem jednostkowym historii gospodarczej, syntezą natomiast nie odpowiada dziedzinie historii politycznej. Zamożnym przystępnie się uwzględnić, że zasadą rozwiązania tych problemów jest indywidualność samego historyka. Wśród historyków odróżniamy kilka typów. Historyk epik interesuje się samą treścią historii, zajmując się z przebiegiem odzwierciedlaniem minionych zjawisk, wywołaniem obrazów przeszłości. Do tej kategorii należał Thiers, a u nas Szańoch lub Kubala. Historyk dramatyzujący będzie zapatrywać się na

dzieje ze stanowiska konfliktów dramatycznych (Tacyt, Konopczyński). U innych historyków występuje najsilniej dążenie do odtworzenia prawdy dziejowej (Kanke). Wreszcie zaznacza się niekiedy zainteresowanie się historią i badanie dziejów ze stanowiska filozoficznego, teoretyczno-poznawczego (Rickert).

Zamiast sporów nad tem czy syntezą historii powinna być, czy nie, należy raczej zapytać, kto i kiedy ją może tworzyć? W odpowiedzi musimy rozróżnić: 1) materiał którym historyk rozporządza, to znaczy fakty polityczne lub społeczne, 2) indywidualne zainteresowania, usposobienie i wreszcie przygotowanie historyka.

W dyskusji zabierali głos prof. Konecny, prof. Modelski, rektor Parczewski, prof. Ehrenkreutz, dr. Hirschberg oraz prelegent.

Nasiona.
DYMKE, NAWOZY SZTUCZNE, RAJJE poleca „Sklep Rolniczy” Szwarcowy 1 (Wielka 15). b-6002

WYCIENIENIE-BLEDNIE

LECZY HEMOGEN

przeciw zakażeniu

MAGISTRA KLAWE

ORYGINALNY TYLKO Z FIRMA

KLAWE

LOS Y

1-ej Klasy 17-ej Polskiej Loterii Państwowej

są jeszcze do nabycia w najszybszej kolekturze

H. Minkowski Wilno, Niemiecka 35 tel. 13-17

Centrala w Warszawie, Nalewki 40. Tel. 296.35 P.K.O. 3553.

GŁÓWNA WYGRANA 700.000 ZŁ.

Ponadto wygrane:

1 na 400.000 zł.	6 po 25.000 zł.
1 „ 300.000 „	2 „ 20.000 „
2 po 100.000 „	20 „ 15.000 „
2 „ 80.000 „	38 „ 10.000 „
2 „ 75.000 „	68 „ 5.000 „
2 „ 70.000 „	115 „ 3.000 „
3 „ 50.000 „	215 „ 2.000 „
2 „ 40.000 „	516 „ 1.000 „
2 „ 35.000 „	

i wiele, wiele innych wygranych.

CO DRUGI LOS MUSI WYGRAĆ

Ogólna suma wygranych około 24 milion zł.

Clagnienie odbędzie się już 19-go i 20-go maja.

Ceny losów: 1/4 losu — zł. 10 ; 1/2 losu zł. 20 —; 1/1 los zł. 40.

Zamiejscowym wysyłamy losy natychmiast po nadesłaniu zamówienia i wpłaceniu należności na konto w P.K.O. 80928.

W tem miejscu wyciąć i wypełnione przestać nam w liście.

Karta zamówień

H. MINKOWSKI, Wilno, Niemiecka 35

Niniejszym zamawiam do 1-ej klasy 17 Państw. Loterii Klasowej:

losów całych . . . po zł. 40.

połowek . . . po zł. 20.

czwartek . . . po 10 zł.

Imię i nazwisko

Dokładny adres

Otrzymały został duży wybór wiosennych materiałów włókienniczych

na damskie letnie suknie

oraz materiały bielizniane, pościelowe i t. p.

w firmie **Antoni GŁOWIŃSKI—Wileńska 27.**

Kino-Teatr

„HELIOS”

Wileńska 38.

„POLONIA”

ul. A. Mickiewicza 22.

Miejski Kinematograf

Kulturalno-Oświatowy

SALA MIEJSKA

ul. Ostrobramska 5.

Kino Kolejowe

„OGNISKO”

(obok dworca kolejowego).

Dziś! Najpotężniejsze arcydzieło wszechświat. sławy ze złotej serii wytwórni „Sowkino” w Moskwie z udziałem artystów Teatru Artystyczny. Stanisławskiego

Intrygi i miłość Cara Mikołaja I. Miłość i śmierć Aleksandra Puszkina. Mistrzowska reżyseria W. GARDINA. Koncertowa gra. Każdy powinien zobaczyć. Seansy o godz. 4, 6, 8 i 10.15.

Dziś! Dawno oczekiwany superszlagier obecnego sezonu, który podziwiać będzie całe Wilno **NIWOLNICA KSIĘCIA BORYSA** Dramat wielkiej miłości osnuty na tle dworu carskiego. W rolach gł.: przepiękna BILLIE DOVE i niezrównany BEN LYON. Film ten przewyższa treścią i bogactwem wystawy obraz „Białe Noce”. Początek o godz. 4. Ostatni s. 10.30.

Bilety honorowe na premierę i w dni świąteczne nie ważne.

Od dnia 30 kwietnia do 5 maja 1928 r. włącznie będą wyświetlane filmy: „Znak Zorzy” dramat w 9 aktach, podług powieści Johna Mac Culley’a p. t. „Postrach miasta Capistras”. W rolach głównych: Douglas Fairbanks i Marguerite de la Motte. Nad program: „Gwiazdy Hollywoodu” w 1 akcie i „Splawianie drzewa z górzystych miejscowości” w 1 akcie. Orkiestra pod dyrykcją p. Wł. Szczepańskiego. W poczekalni koncerty Radio. Ceny miejsc: parter 80 gr., balkon 40 gr.

Dziś! Wielki nadzwyczajny film sezonu! „KOCHANKA OFICERA OCHRONY” Tragedia z czasów rewolucji rosyjskiej w 1905 r., w 10 aktach. W rolach głównych: Włodzimierz Gajdarow, Hans Mierendorff i Marcela Albani. Nad program: „Kituś uwodzi kurczęta”. Komedia w 1 akcie. Początek seansów o g. 5, w niedzielę i święta o g. 4. Ceny miejsc niższe.

Nauczyciel rysunków Ch Konik

z 20-letnią praktyką w miejscowych gimnazjach UDZIELA LEKCJI RYSUNKÓW i przygotowuje do średnich i wyższych szkół w tym też zakresie. Przyjmuje od 5 — 7 wieczór. Dobroczynna ulica d. 4 m. 7.

Macierz Szkolna w Gdańsku

ogłasza

KONKURS

na następujące posady nauczycielskie w Polskiej Szkole Handlowej w Gdańsku

a) nauczyciela języ. polskiego

b) „ „ towaroznawstwa i geografii gospodarczej.

Przy a) i b) wymagane ukończone studia uniwersyteckie i kwalifikacje nauczycielskie. Pożądana: opieka nad organizacją harserską lub nauczanie kaligrafii. Pierwszeństwo mają nauczyciele państwowi, dla których o urlopy płatne wystara się Macierz Szkolna.

Pobory jak w szkołach państwowych w Polsce z mnożną 78 fenigów plus dodatek gdański.

Posady są do objęcia natychmiast lub najpóźniej od 1 sierpnia 1928.

Podania należy skierować do Macierzy Szkolnej w Gdańsku Am Olivaertor 2-4 w terminie do 15 maja 1928.

LI CY T A C J A

Wileński LOMBARD „Kresowja”

Wilno, Hetmańska 1 (róg Wielkiej 53), tel. 722.

Podaje do ogólnej wiadomości, że 9-go maja o g. 4-ej pp. i 10-go maja o g. 10 rano odbędzie się w lokalu lombardu licytacja niewykupionych i nieoprogowanych zastawów od Nr 1 do Nr 1958.

Perlmuffera Ultramarina

jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny celów malarskich. Oznaczona na wystawach w Brukseli i Mediolanie złotymi medalami.

Wszędzie do nabycia.

Wielki wybór! Po cenach fabrycznych

OBUIE letnie brezentowe i sandały

OBUIE czeskie, P.P.G. i gumowe

OBUIE ludowe, sportowe i tenisowe

OBUIE modne gwarantow.

PŁASZCZE gumowe, SUKNIE i BLUZI.

Najmodniejsza BIELIZNA oraz KONFEKcja i GALANTERJA

polca

D/H W. NOWICKI

Wilno, ul. Wielka 30.

Prosimy oglądać wystawy i sprawdzać ceny.

Uwagze P. P. Inżynierów i Geometrów

Komplet druków mierniczych Papier światłoczuły. Papier

Schoellershamer. Szkicówki. Kalki płócienne i papierowe. Cyfry precyzyjne. Farby. Tusze i t. d.

W. BORKOWSKI Mickiewicza 5, tel. 372. Filja S-to Janska 1, tel. 371.

Wypis dodatkowy.

359. III B. „Towarzystwo Brotak—spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zgłoszono likwidację spółki.

Na likwidatora powołano Maks Rudnika, zam. w Wilnie, przy zaut. Węgierskim 13.

160 VI

Wydawca Stanisław Mackiewicz. Redaktor odpowiedzialny Czesław Karwowski.

Druk „Wydawnictwo Wileńskie” ul. Kwaznelna 23.

Specjalne laboratorium Rembrandt

dla amatorów fotografii Wilno, ul. św. Janska 6 2, telef. 12

— 88, Wyfotowanie, kopiowanie, powiększanie pod kierownictwem specjalisty fotografa. Tanie i dobre wykonanie. 1385 8

Poszukuję

mieszkania 3 pokojowego z kuchnią od gospodarza. Oferty do „Słowa” pod B.

Letnisko-pensjonat

nad jeziorem, las sosnowy, miejscowość uroczą. Tania. Do wycieczek się: Antokol 62-2.

ZEGARKI najtańszej i najsolidniejszej reperer i zegarmistrz M. Wysocki, ul. Rydzewskiego, Ostrobramska Nr 13.

W. Zdr. Nr. 152.

Doktor Medycyny

„KURCZYŃSKI”

choroby weneryczne, skórne i płciowe. ul. Mickiewicza 9, wjeżdża z ul. Śniadeckich 1, przyjmuje od 4-7.

Doktor Medycyny

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne, weneryczne i moczowe. Elektroterapia, stoncz. górska. Mickiewicza 12, róg Tatarskiej 9, 215 8, 99.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohlanka, zam. w Wilnie, ul. Wileńska 33 m. 1. W. Z. 29-III 28 r. L. 2271-IV.

Doktor

„KURCZYŃSKI”